

Pohjola Sähköobligatio IV/2012

Pohjola Sähköobligatio IV/2012

Liikkeeseenlaskija: Pohjola Pankki Oyj

Merkintäaika: 13.2. – 23.3.2012

Laina-aika: 5 vuotta

Kohde-etuus: Pohjoismaisen sähkön toteutunut vuotuinen keskihinta

Merkintäpaikat: Osuuspankit ja www.op.fi/joukkolainat

Pohjola Sähköobligaatio IV/2012

Sähkön hinta on laskenut merkittävästi vuoden 2011 huipuistaan, ja näkemyksemme mukaan hintaan kohdistuu lähivuosina nousupainetta useasta syystä. Sähköobligaatio IV/2012 -indeksilainan kohde-etuutena on Pohjoismaisen sähkön toteutunut vuotuinen hinta, ja lainan avulla sijoittaja pääsee tavoittelemaan tuottoja odotetusta sähkön hintatason noususta.

Lähde: Nord Pool Spot

Miten sähköä tuotetaan?

Valtaosa sähköstä tuotetaan voimalaitoksissa muuntamalla liike-energiaa sähköksi mekaanisten prosessien avulla. Liike-energiaa saadaan suoraan luonnosta, mitä hyödynnetään tuuli- ja vesivoimalaitoksissa. Lämpövoimalaitoksissa taas polttoaineen energiaa muunnetaan liike-energiaksi palamisen tai ydinreaktion avulla. Voimalaitoksissa tuotettu sähkö siirretään kuluttajille, eli teollisuudelle ja kotitalouksille, siirtoverkon avulla.

Uusiutumattomat luonnonvarat pääasiallisena energialähteenä

Vuonna 2010 maailman sähkönkulutus kasvoi 5,6 % erityisesti kehittyvien markkinoiden vetämänä. Maailman sähköntuotanto muodostuu edelleen suurelta osin uusiutumattomista energiarajoista, joista vuonna 2009 hiilen ja turpeen osuus oli 40,6 %, maakaasun 21,4 % ja öljyn 5,1 %. Ydinvoiman osuus kyseisen vuoden tuotannosta oli puolestaan 13,4 % ja vesivoiman 16,2 % muiden tuotantomuotojen vastaten 3,3 %:a kokonaistuotannosta. (Lähde: BP Statistical Review of World Energy June 2011, IEA Key World Energy Statistics 2011)

Sähkön markkinahinnan määräytyminen

Pohjoismaissa sähköllä käydään kauppaa Nord Pool Spot -sähköpörsissä. Sähkön markkinahinta määräytyy päivittäin sähköpörsissä kysynnän ja tarjonnan lakien mukaisesti. Myös kuluttajien maksama sähkön hinta seuraa sähköpörsin markkinahintaliikkeitä pidemmällä aikavälillä.

Sähkön markkinahintaan vaikuttavat Suomen, Ruotsin, Norjan ja Tanskan sähkön tuotantokustannukset sekä kuluttajien sähkön kysyntä. Sähkön tuotantokustannuksiin vaikuttavat muun muassa energialähteiden ja päästöoikeuksien markkinahinnat. Kuluttajien kysynnällä on puolestaan suora vaikutus sähkön hintaan. Kun sähkön kulutus on suurta, kohdistuu markkinahintaan nousupainetta. Näin ollen yleisellä talustilanteella ja teollisuuden aktiiviteetilla on yhteys sähkön hintaan.

Sähkön hinnassa on nousuodotuksia

Sähkön maailmanlaajuisessa kulutuksessa viime vuosina nähty kasvu on perustunut pitkälti kehittyvien markkinoiden nopeaan talouskasvuun. Tämän trendin odotetaan jatkuvan vahvana kehittyvillä markkinoilla ja samaa odotetaan myös sähkönkulutukselta. Kysynnän odotettu kasvu on seurausta kasvavasta väestömäärästä ja elintason noususta, mikä oletettavasti lisää kotitalouksien energian kulutusta. Kehittyvien markkinoiden energian kysyntä ylläpitää ja tukee korkeita polttoaineiden maailmanmarkkinahintoja. Samat markkinahinnat vaikuttavat myös Pohjoismaisen sähkön tuotantokustannuksiin.

Öljy, maakaasu ja kivihiili ovat tärkeimmät uusiutumattomat sähkön tuotannossa käytetyt polttoaineet. Vuonna 2009 näihin kolmeen energialähteeseen pohjautui maapallon sähkön tuotannosta peräti noin kaksi kolmasosaa. Näiden luonnonvarojen hintojen odotetaan jatkossa nousevan kysynnän johdosta, koska yhä suurempi osa maailman todennetuista luonnonvaroista on aiempaa vaikeampipääsyisissä paikoissa, ja kehitteillä olevat uudet hyödyntämistekniikat ovat tuotantokustannuksiltaan entistä kalliimpia. Näin ollen myös fossiilisten polttoaineiden hinnannousun odotetaan nostavan sähkön hintaa.

Sähkön tuotantokapasiteetin ei odoteta juuri lisääntyvän Euroopassa. Jo käytössä oleva kapasiteetti saattaa jopa pienentyä merkittävästi ydinvoiman tulevaisuuden liittyvän epävarmuuden vuoksi. Tästä esimerkkinä Saksan hallituksen päätös Japanin ydinvoimalaonnettomuuden jälkeen luopua ydinvoimasta kokonaan vuoteen 2022 mennessä. Mikäli sähkön kysyntä ylittää tarjonnan, kysynnän ja tarjonnan lainalaisuuksien mukaan sähkön hinta nousee. Pohjoismaissa sähkönkulutuksen arvioidaan kasvavan vuosittain noin 2 %.

Sähkön hintaan vaikuttaa nostavasti myös Pohjoismaisten sähkömarkkinoiden asteittainen integroituminen Keski-Euroopan sähkömarkkinoihin. Tämä tarkoittaa, että Pohjoismaiden ja Keski-Euroopan välille rakennetaan lisää siirtokapasiteettia, joka mahdollistaa sähkön siirron maasta toiseen. Sähkön vapaamman kulun ansiosta kyseisten markkinoiden väliset hintaerot kapenevat. Tämän seurauksena pohjoismaisen sähkönhinnan odotetaan nousevan.

Myös tiukentuvien ympäristönormien odotetaan nostavan sähkön hintaa tulevaisuudessa. EU:n päästökauppadirektiivillä rajoitetaan kasvihuonekaasupäästöjä, ja 2013 alkaen rajoitteiden odotetaan tiukentuvan entisestään. Koska sähkön kulutuksen odotetaan kasvavan, joudutaan hiilidioksidia tuottavia fossiilisia polttoaineita käyttämään edelleen sähkön tuotannossa. Päästöoikeuksien kustannukset siirtyvät sellaisenaan lopputuotteen hintaan. Koska tiukentuvat ympäristönormit ohjaavat kuluttajia käyttämään yhä enemmän uusiutuvia energiamuotoja, joiden tuotantokustannukset eivät ole vielä kilpailukykyisiä perinteisten tuotantomuotojen kanssa, aiheutuu sähkön hintaan nousupainetta päästöoikeuksien hinnan kautta.

Sähkön hinta reagoi talouden eri suhdanteisiin vastaavalla tavalla kuin osakkeet. Sähkön kulutus on yksi teollisuuden aktiiviteetin indikaattori. Teollisuustuotannon kasvu lisää sähkön kysyntää, mikä puolestaan vaikuttaa nostavasti sähkön hintaan. Yleisen talustilanteen seurauksena sähkön kysyntä ja hinta ovat laskeneet viimeisten kuukausien aikana matalalle tasolle. Odotamme kuitenkin euroalueen selviävän todennäköisesti taantumasta kohtuullisen nopeasti, mikä tulee näkemyksemme mukaan heijastamaan positiivisesti myös sähkön hintakehitykseen.

Lähde: Pohjola Markets tutkimus

Valitse kahdesta vaihtoehdosta:

Vaihtoehto Neutraali

sopii varovaiselle sijoittajalle

- Laina-aika 5 vuotta
- Emissiokurssi 100 %
- Tuottokerroin 0,70*
- Nimellispääoma maksetaan takaisin, jos laina pidetään takaisinmaksupäivään (28.3.2017) asti.

Sijoittajalle maksettavan tuoton laskeminen:

Sijoituksen tuotto on sidottu Pohjoismaisen sähkön (Nord Pool Spot Elspot -systeemihinta) toteutuneen vuotuisen keskihinnan kehitykseen kalenterivuosina 2012, 2013, 2014, 2015 ja 2016. Lainan indeksihyvitys muodostuu näiden itsenäisten tarkastelujaksojen hyvityksistä, kukin vuosi painolla 1/5.

Vuotuinen hyvitys muodostuu ko. vuoden toteutuneen hinnan ja kiinteän Toteutushinnan** suhteellisena arvonmuutoksena. Jos vuotuinen arvonmuutos on nolla tai negatiivinen, tällöin kyseisen vuoden arvonmuutos on rajoitettu nollassa.

Laina-ajan päättyessä indeksihyvitys lasketaan vuotuisten hy-

Vaihtoehto Plus

sopii rajattua riskiä sietävälle sijoittajalle, jolla on korkeammat tuottotavoitteet

- Laina-aika 5 vuotta
- Emissiokurssi 110 %
- Tuottokerroin 1,50*
- Nimellispääoma maksetaan takaisin, jos laina pidetään takaisinmaksupäivään (28.3.2017) asti.

vitysten aritmeettisen keskiarvon ja tuottokertoimen tulona. Tuottokerroin on 0,70* vaihtoehdossa Neutraali ja 1,50* vaihtoehdossa Plus. Mikäli lainaehtojen mukainen Pohjoismaisen sähkön vuotuiset keskihinnat ovat kaikkina tarkasteluvuosina alle Toteutushinnan**, ei indeksihyvitystä makseta. Sijoittajalle maksetaan eräpäivänä kuitenkin vähintään lainan nimellisarvo. Tällöin vaihtoehdossa Neutraali lainan efektiivinen vuotuinen tuotto on 0,00 % ja vaihtoehdossa Plus, ylikurssin takia negatiivinen (-1,89 %). Lainalla ei ole vakuutta.

Esimerkkejä vuotuisen hyvityksen ja lainan indeksihyvityksen laskemisesta

Esimerkki 1

Sähkön vuotuinen keskihinta on nousussa

Elspot-systeemihinta	Keskihinta per MWh	Toteutushinta** per MWh	Vuotuinen hyvitys
2012	46,92 €	44,00 €	6,64 %
2013	50,81 €	44,00 €	15,48 %
2014	58,27 €	44,00 €	32,43 %
2015	61,36 €	44,00 €	39,45 %
2016	69,86 €	44,00 €	58,77 %
Hyvitys keskimäärin laina-ajan yli			30,55 %

	Neutraali	Plus
Emissiokurssi	100 %	110 %
Sijoituksen nimellismäärä	15 000	15 000
Sijoittaja maksaa €	15 000	16 500
Kohde-etuuden tuotto yli laina-ajan	30,55 %	30,55 %
Tuottokerroin*	0,70	1,50
Indeksihyvitys	21,39 %	45,83 %
Sijoittajalle maksetaan €	18 208,23	21 874,77
Todellinen vuosituotto	3,95 %	5,80 %

Esimerkki 3

Sähkön vuotuinen hinta jää kaikkina vuosina alle Toteutushinnan**. Kohde-etuuden tuotto yli laina-ajan on tällöin nolla, min-

Esimerkki 2

Sähkön vuotuinen keskihinta heilahtelee

Elspot-systeemihinta	Keskihinta per MWh	Toteutushinta** per MWh	Vuotuinen hyvitys
2012	36,32 €	44,00 €	0,00 %
2013	47,71 €	44,00 €	8,43 %
2014	50,21 €	44,00 €	14,11 %
2015	39,65 €	44,00 €	0,00 %
2016	58,84 €	44,00 €	33,73 %
Hyvitys keskimäärin laina-ajan yli			11,25 %

	Neutraali	Plus
Emissiokurssi	100 %	110 %
Sijoituksen nimellismäärä	15 000	15 000
Sijoittaja maksaa €	15 000	16 500
Kohde-etuuden tuotto yli laina-ajan	11,25 %	11,25 %
Tuottokerroin*	0,70	1,50
Indeksihyvitys	7,88 %	16,88 %
Sijoittajalle maksetaan €	16 181,73	17 532,27
Todellinen vuosituotto	1,53 %	1,22 %

kä johdosta indeksihyvitystä ei muodostu. Lainan tuotto Neutraalissa vaihtoehdossa on 0.00 % (tuotto 0.00 % p.a.) ja Plus-vaihtoehdossa -9.09 % (tuotto -1,89 % p.a.).

Joukkolainan riskit

Jos joukkolainaa pidetään takaisinmaksupäivään (28.3.2017) asti, sen nimellispääomaan ei kohdistu osake-, korko- tai valuuttamarkkinoiden riskiä. Liikkeeseenlaskija maksaa sijoittajalle eräpäivänä vähintään lainan nimellisarvon (katso myös Liikkeeseenlaskijariski). Mikäli sijoittaja myy lainan ennen eräpäivää, hänellä saattaa olla esimerkiksi markkinakehitykseen liittyvä riski, minkä johdosta voi syntyä luovutustappiota. Myös lainaehtojen mukaisen ennenaikaisen takaisinmaksun tapahtuessa maksettava määrä voi olla yli tai alle lainan nimellisarvon. Yleisesti voidaan sanoa, että lainan ostohetken ja myyntihetken tai ennenaikaisen takaisinmaksuhetken välisenä aikana esimerkiksi korkotason nousu voi laskea lainan arvoa. Vastaavasti yleisen korkotason lasku puolestaan voi nostaa lainan arvoa. Lisäksi lainan tuottoon aina vaikuttaa myös kohde-etuuden kehitys. Jos laina pidetään takaisinmaksupäivään asti eikä maksettavaa indeksihyvitystä muodostu, on vaihtoehdossa Plus lainan efektiivinen vuotuinen tuotto ylikurssin vuoksi negatiivinen (-1,89 %).

Liikkeeseenlaskijariski

Liikkeeseenlaskijan takaisinmaksukykyyn liittyvällä riskillä tarkoitetaan riskiä siitä, että liikkeeseenlaskija tulee maksukyvyttömäksi eikä pysty vastaamaan maksuvelvoitteistaan. Sijoittaja voi liikkeeseenlaskijan mahdollisen maksukyvyttömyyden johdosta menettää sijoittamansa pääoman sekä mahdollisen tuoton kokonaan tai osittain.

Pohjola Pankki Oyj on vakaa vuonna 1902 perustettu liikepankki ja OP-Pohjola-ryhmän keskusrahaliitos.

Pohjola Pankki Oyj:n A-sarjan osake on noteerattu vuodesta 1989 lähtien NASDAQ OMX Helsinki Oy:ssä.

Pohjola Pankki Oyj:n kansainvälinen luottokelpoisuusluokitus on Aa2 (Moody's) ja AA- (Standard & Poor's), mikä vastaa vahvaa luottokelpoisuutta (tilanne 10.1.2012).

* Tuottokerroin on alustava ja se vahvistetaan liikkeeseenlaskupäivänä. Vaihtoehdon Neutraali tuottokerroin on vähintään 0,50 ja Vaihtoehdon Plus tuottokerroin on vähintään 1,10

** Toteutushinta on alustavasti 44 EUR/MWh (enintään 48 EUR/MWh) ja se vahvistetaan liikkeeseenlaskupäivänä.

Pohjola Sähköobligatio IV/2012 ehtojen tiivistelmä

Liikkeeseenlaskija:

Pohjola Pankki Oyj

Lainan nimi:

Pohjola Sähköobligatio IV/2012

Kohde-etuus:

Pohjoismaisen sähkön (Nord Pool Spot Elspot-systeemihinta) kalenterivuoden toteutunut keskihinta vuosina 2012, 2013, 2014, 2015 ja 2016.

Velkakirjojen muoto:

Arvo-osuusmuotoinen

Velkakirjojen nimellisarvo:

1 000 euroa (minimimerkintä)

Merkintäaika:

13.2. – 23.3.2012

Liikkeeseenlaskupäivä:

28.3.2012

Eräpäivä:

28.3.2017

Emissiokurssi:

100 % vaihtoehto Neutraali

110 % vaihtoehto Plus

Merkintäpalkkio:

Ei merkintäpalkkiota

Vakuus:

Ei vakuutta

Verotus:

Lainan tuotto on lähdeveronalainen, mikäli se pidetään takaisinmaksupäivään (28.3.2017) asti.

Takaisinmaksumäärä:

Arvo-osuuksien omistajille maksetaan eräpäivänä lainan nimellispääoma sekä mahdollinen indeksihyvitys.

Noteeraus:

Laina haetaan noteerattavaksi NASDAQ OMX Helsinki Oy:öön, mikäli liikkeeseen laskettu määrä on vähintään Pörssin sääntöjen mukainen vähimmäismäärä.

Jälkimerkkinakaupankäynti:

Pohjola Pankki Oyj pyrkii antamaan ostonoteerauksia lainalle sen juoksuaikana normaaleissa markkinaolosuhteissa. Päivittäiseen noteeraukseen vaikuttaa osake-, korko-, ja valuuttamarkkinoiden sekä näiden johdannaismarkkinoiden kehitys.

Lainaan liittyvät kulut ja palkkiot:

Lainasta ei peritä merkintäpalkkiota. Lainan säilytyksestä peritään säilytyspalkkio, jonka osuuspankin omistajajäsen tai Helsingin OP Pankin etuasiakas voi maksaa bonuksillaan.

Strukturointikustannus

Lainan strukturointikustannus perustuu lainan sisältämien korkojen johdannaissijoitusten arvoille arvostuspäivänä 17.1.2012. Vuotuinen strukturointikustannus on noin 1,05 % p.a. lainan nimellisarvosta. Strukturointikustannus määritellään lainakohtaisesti. Sen suuruus riippuu mm markkinaolosuhteista, kuten korkotason ja markkinavolatiliteetin muutoksista. Strukturointikustannus sisältää kaikki liikkeeseenlaskijalle lainasta aiheutuvat kulut, kuten liikkeeseenlasku-, lisenssi-, materiaali-, markkinointi-, selvitys- ja säilytyskustannukset.

Laina on osa liikkeeseenlaskijan varainhankintaa.

Ehto lainan liikkeeseenlaskun toteutumiselle:

Liikkeeseenlaskijalla on oikeus perua lainan liikkeeseenlasku, mikäli merkintöjen määrä jää alle kolmen miljoonan euron. Liikkeeseenlaskija peruuttaa lainan vaihtoehdon Neutraali liikkeeseenlaskun, mikäli sen tuottokerroin jää alle 0,50 Liikkeeseenlaskija peruuttaa vaihtoehdon Plus liikkeeseenlaskun, mikäli sen tuottokerroin jää alle 1,10.

Ennenaikainen takaisinmaksu:

Ennenaikainen takaisinmaksu on mahdollista vain, jos lain, viranomaismääräyksen tai oikeus- tai viranomaiskäytännön muutoksen johdosta suojausinstrumentti joudutaan purkamaan. Tällöin liikkeeseenlaskija maksaa velkakirjojen haltijoille lainan suojausinstrumentin päättymishetkellä olevan markkina-arvon, joka voi olla yli tai alle lainan nimellisarvon.

Suojausinstrumentissa tapahtunut häiriö

Liikkeeseenlaskijalla on suojausinstrumentissa tapahtuneen häiriön yhteydessä oikeus muuttaa lainakohtaisia ehtoja tarpeelliseksi katsomallaan tavalla mukaan lukien korvaamalla kohde-etuus toisella kohde-etuudella. Mikäli suojausinstrumentissa tapahtuu häiriö, liikkeeseenlaskija voi laskea indeksihyvityksen ennenaikaisesti ja vahvistaa takaisinmaksumäärän, jonka liikkeeseenlaskija maksaa markkinakorkoineen velkojille takaisinmaksupäivänä.

Saadakseen täydelliset tiedot liikkeeseenlaskijasta ja Pohjola Sähköobligatio IV/2012 lainasta, sijoittajan on tutustuttava sekä Finanssihallinnon hyväksymään Pohjolan 27.5.2011 päivättyyn ja 28.5.2011 julkaistuu joukkovelkakirjaohjelman esitteeseen että lainakohtaisiin ehtoihin. Ohjelmaesite ja lainakohtaiset ehdot ovat saatavilla merkintäpaikoissa sekä osoitteessa www.op.fi/joukkolainat.

Tämän strukturoidun sijoitustuotteen riskiluokitus on osa Suomen Strukturoitujen Sijoitustuotteiden yhdistys ry:n jäsenilleen osoittamaa strukturoitujen sijoitustuotteiden kolmiportaista riskiluokitusta. Riskiluokitus kuvaa karkeasti sijoitustuotteeseen liittyvää riskitasoa. Sijoittajan on tärkeää huomata, että mikään riskiluokka ei ole täysin riskitön. Riskiluokitus ei poista sijoittajan velvollisuutta perehtyä huolellisesti lainakohtaisiin ehtoihin ja mahdolliseen voimassaolevaan Pohjolan joukkovelkakirjaohjelman esitteeseen tai mahdolliseen sijoitusmuistioon ja niissä kerrottuihin riskeihin saadakseen täydelliset tiedot Liikkeeseenlaskijasta ja tästä lainasta. Sijoittaja vastaa aina itse omien sijoituspäätöstensä taloudellisista vaikutuksista.

RISKILUOKITUS: MATALA RISKI. PÄÄOMATURVA. Strukturoidut sijoitustuotteet, joissa nimellispääoma palautetaan eräpäivänä, mikäli liikkeeseenlaskija on maksukykyinen. Sijoituksessa voi olla enintään 15 % ylikurssia. Pääomaturva on voimassa ainoastaan eräpäivänä eikä se kata ylikurssia eikä sijoittajan maksamia palkkiota ja kuluja. Liikkeeseenlaskijan takaisinmaksukykyyn liittyvä riski on kuvattu tässä markkinointiesitteessä. Lisätietoja riskiluokituksesta Suomen Strukturoitujen Sijoitustuotteiden yhdistys ry:n Internet -sivuilta www.sijoitustuotteet.fi.

Pohjola Pankki Oyj
Kotipaikka: Helsinki, Y-tunnus 199920-7
PL 308, 00101 Pohjola
www.op.fi

Yhdessä hyvä tulee.

